

Република Србија
Агенција за спречавање корупције

Пријава могућег кршења закона из надлежности Агенције током изборне кампање

Напомена: садржина ове пријаве је у вези са раније упућеним пријавама, по којима још увек нисмо добили одлуку Агенције

Опис битних чињеница:

Председница Народне скупштине је 13. априла 2025. расписала изборе за одборнике у скупштинама две локалне самоуправе – Граду Зајечару и општини Косјерић, чиме је, у смислу закона, почела изборна кампања.

<http://www.parlament.gov.rs/%D0%9F%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B0%D0%9D%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%BA%D1%83%D0%BF%D1%88%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B5.50904.43.html>

Коалиција политичких странака, које чине окосницу владајуће већине у Републици Србији, поднела је заједничку изборну листу у Косјерићу, док је Српска напредна странка самостално поднела изборну листу у Зајечару. Обе ове листе носе исти назив: „Не дамо Србију – АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ”. Листе су поднете изборним комисијама 17. априла 2025.

https://www.rik.parlament.gov.rs/extfile/sr/files/additionalDocuments/660/944/Resenje%20o%20proglasenju%20izborne%20liste%20Ne%20damo%20Srbiju_ALEKSANDAR%20VUCIC.pdf

<https://www.rik.parlament.gov.rs/extfile/sr/files/additionalDocuments/660/971/ИНФОРМАЦИЈА.pdf>

МУП је саопштио да је организатор јавног скупа који је одржан у центру Ниша од 16. до 18. маја (односно 17. маја 2025) била Српска напредна странка.

<http://www.mup.gov.rs/wps/portal/sr/aktuelno/saopstenja/e32d8824-7028-462a-b69c-65efe58ce3d3>

Овај јавни скуп, назван „Свенародни сабор”, уз учешће Александра Вучића и под ознаком „Не дамо Србију” (име и презиме лица које је саставни део изборне листе и преостали део назива изборне листе) био је предмет извештавања великог броја медија, укључујући и оне који су доступни гледаоцима у Зајечару и Косјерићу без плаћања

надокнаде. <https://www.rts.rs/lat/vesti/politika/5713555/skup-nis-svenarodni-sabor-aleksandar-vucic.html>

Према информацијама које су нам доставили грађани, као и на основу увида у поједине јавно доступне снимке (нпр. <https://www.youtube.com/watch?v=J6Q20kG9nXA>) у реализацији ове политичке активности која је послужила и промоцији политичког субјекта на изборима за одборнике у скупштини Града Зајечара и општине Косјерић, коришћени су и јавни ресурси, односно у њима су непосредно учествовали органи власти.

Између осталог је запажено следеће:

1. Да је простор обезбеђивала комунална милиција Града Ниша.
2. Да је ЈКП Паркинг сервис постављало заштитне ограде.
3. Да је ЈКП Naissus обезбедио цистерне са пићем за воду
4. Да је ЈП Србијашуме постављало дрвене тезге (кућице) за представљање понуда

5. Да су на скупу своје понуде представљале туристичке организације из околних места (нпр. Прокупље, Житорађа)
6. Да је ЈП Електродистрибуција постављала инсталације и утичнице за електричну енергију
7. Да је ЈКП Медијана спроводило чишћење
8. Да су у промоцији политичког субјекта, као говорници на скупу и у припреми скупа учествовали органи власти – председник Републике и градоначелник Града Ниша.

Релевантни прописи

Закон о финансирању политичких активности, у члану 12. забрањује финансирање политичког субјекта, између осталог, од „јавних установа, јавних предузећа, привредних друштава и предузетника који обављају услуге од општег интереса; установа и предузећа са учешћем државног капитала;”.

У члану 13, ст. 3. је забрањено давање прилога политичком субјекту преко трећег лица, а у ст. 4. је забрањено прикривање идентитета даваоца прилога или износа прилога.

У члану 23. је политичким субјектима забрањено да користе јавне ресурсе, изузев оних који су додељени у складу са Законом.

У члану 6. је прописано да органи власти могу да пружају услуге и добра политичким субјектима из јавних извора, уколико то чине под једнаким условима и уколико је пружање таквих услуга и добара ближе уређено њиховим актима. При том, на основу одредаба члана 23, одлука органа власти мора бити јавно доступна, а орган власти мора да током изборне кампање обезбеди пружање услуга сваком политичком субјекту који је за то правовремено исказао интересовање.

Опис могућег кршења Закона и могућег начина утврђивања

На основу описаних чињеница, које би требало додатно поткрепити прикупљањем информација у поступку по пријави, а на основу овлашћења Агенције, закључујемо да су законске одредбе прекршене, али није потпуно јасно на које све начине и у којем обиму.

У поступку по пријави би требало утврдити:

1. Да ли је политички субјект био у уговорном односу и каквом са појединим органима власти који су му пружили услуге у виду свог учешћа у припреми и реализацији јавног скупа у Нишу, од 16. до 18. маја 2025. године.
2. Да ли је уговорена тржишна накнада за услуге органа власти политичком субјекту.
3. Да ли су били испуњени други услови за пружање услуга политичком субјекту (члан 6. и члан 23 ЗФПА).
4. Да ли су евентуалне бесплатне услуге, услуге које су плаћене мање од тржишне вредности евидентирани од стране политичког субјекта и објављене на интернет презентацији политичког субјекта.
5. Који други органи власти (поред поменутих) су пружали услуге политичком субјекту у припреми и реализацији јавног скупа у Нишу, од 16. до 18. маја 2025. године (што се може прибавити директно од политичког субјекта или на основу увида у снимке и евиденције за које претпостављамо да их поседује политички субјект).

6. Уколико није постојао уговорни однос, по ком другом основу, на чији позив и на основу чије одлуке су органи власти учествовали у припреми и реализацији јавног скупа у Нишу, од 16. до 18. маја 2025. године.

Тим за мониторинг изборне кампање

Транспарентност Србија